

**KATEDRA HISTORIE
POSUDEK NA MAGISTERSKOU PRÁCI**

Autor: Bc. Jakub Burian

Titul práce: *Zimní válka v protektorátních médiích*

Rok: 2024

Počet stran (příloh): 95 (bez příloh)

Vedoucí práce: Mgr. Lukáš Perutka, Ph.D.

Oponent: PhDr. Pavel Kreisinger, Ph.D.

Hodnotící kritéria

Hodnocení

Volba tématu, originalita, přínos práce:

D

Vyjádření:

Bc. Jakub Burian se ve své magisterské práci rozhodl navázat na téma, kterým se již zabýval ve své bakalářské práci.¹ Původní záměr deklarovaný v úvodu rozšířit pramennou základnu také o filmové týdeníky a rozhlasové reportáže se bohužel z různých důvodů nepodařilo naplnit. Z mého pohledu je velká škoda, že autor neposunul téma dále ať už prameně (další tiskoviny, rozhlas, podrobněji viz dále). Nabízelo by se také širší časové vymezení. Pokud byl autorův archivní výzkum v NFA a AČRo. neúspěšný, mohl například v návaznosti na zimní válku analyzovat jakým způsobem psala protektorátní média o dalších druhoválečných konfliktech, kterých se Finsko účastnilo později (tzv. pokračovací válka, Iživá válka). Případně se zaměřit na další území, které SSSR okupoval před červnem 1941 (Besarábie, pobaltské státy) a pokusit se o komparaci.

Práce s prameny, kritika a interpretace:

C

Vyjádření:

První dvě kapitoly práce jsou čistě kompilačního charakteru. Autor zde například charakterizuje tisk v čs. zemích již od revolučního roku 1848! S vlastními prameny pracuje až v závěrečné třetí kapitole (s. 60-85). Vzorkem pramenů byl *Venkov*, *Národní listy*, *Lidové noviny*, a *edice ilegálního Rudého práva* (tedy úplně stejné tiskoviny které byly použity už v bakalářské práci). Ilegální tiskoviny reprezentuje pouze Rudé právo. Zcela byly opomenuty ilegální tiskoviny pravicového odboje (časopis *V boj*, tiskovina *ISNO*). Stejně tak nebylo vůbec analyzováno vysílání protektorátního rozhlasu. Autor pouze zmiňuje, že tzv. londýnský rozhlas (pravidelné vysílání v češtině zahájilo BBC již 8. září 1939) o zimní válce nereferoval, ale o protektorátním se nezmiňuje... Se shromážděným tiskem je však pracováno pečlivě a je vidět autorova snaha o podrobnou analýzu, byť na poměrně malém prostoru. Domnívám se, že u magisterské práce by měl být poměr kompilačních a pramenných kapitol přesně opačný.

Práce se sekundární literaturou, bibliografie:

D

¹ Zimní válka v protektorátním tisku, obhájeno na KHI FF UP v roce 2021.

Vyjádření:

Autor shromáždil a prostudoval základní domácí a zahraniční syntézy k tématu zimní války. Hojně se však opírá o monografii Karla Richtera, kterou, ale řadíme spíše mezi popularizační práce nebo tzv. literatura faktu. Postrádám však některé základní ruské syntézy dějin 20. století, které jsou k dispozici v kvalitním českém překladu (Zubov a kolektiv). Výjimku tvoří jediná ruská studie (Aptěkar), kterou autor vhodně použil k vyčíslení ztrát. Z tuzemské odborné literatury postrádám klíčovou studii Jana Němečka,² která se k tématu váže a mohla autorovi pomoci k dokreslení pohledu „druhé strany“ z prostředí čs. zahraničního odboje, který se ocitl ve schizofrenní situaci, kdy v důsledku bývalého spojení se SSSR, neměl s okupovaným severským národem přílišné sympatie...

Autor vůbec nepoužívá v citacích tamtéž. Velkým prohřeškem je, že v celé práci není používána jednotná citační norma (autor pravděpodobně používá dvě různé normy). Citace tedy nejsou jednotné, někdy obsahují zkratku pro stranu (s.), někdy ne. V některých citacích je dvakrát zmíněna stejná autorka³ apod. Některé citované práce se mi zdají pro téma irelevantní. Mám dojem jako by se autor snažil za každou cenu (na sílu) uplatnit články, které přečetl do různých seminářů, ale s vlastním tématem však nesouvisí...(československo-polský spor o Těšínsko z let 1918-1920 apod.)

Metodologie a argumentace:

C

Vyjádření:

Autor zdařile používá v klíčové kapitole kvalitativní i kvantitativní metodu (obě podrobněji charakterizuje v úvodu). Oceňuji i snahu o komparaci (srovnání zimní války s německou invazí do Polska). Často se však objevují chyby v použité terminologii např. londýnská vláda ve zkoumaném období ještě neexistovala. Jejím předchůdcem byl ČSNV se sídlem v Paříži. Jinde autor hovoří o německé okupaci druhé republiky (přitom okupovány jen čs. země, Slovensko okupováno nebylo a Podkarpatská Rus byla okupována Maďary – s. 85). Na jiném místě se zase dozvídáme o invazi do Skandinávie (s. 60). Zde má autor pravděpodobně na mysli útok proti Dánsku a Norsku (operace Weserübung). Švédsko totiž zůstalo po celou druhou světovou válku neutrální.

Struktura a forma, jazykové zpracování:

D

Vyjádření:

Struktura práce je přehledná. Horší je to již s jazykovým zpracováním, autor někdy používá termíny, které se pro 1/2. 20 století nehodí. např. termín měšťan (s. 6.) používáme běžně spíše pro období středověku nebo raného novověku. V práci se hojně objevují pravopisné chyby např. *Naopak nejlepší výsledky mněl deník Venkov...* (s. 6). Velká chybovost je také v pravopisu velkých písmen (od Sovětsko-Finské hranice.... – s. 66; ve Švédském tisku – s. 70). Někdy se objeví na jedné stránce různá velikost písma (s. 77) apod. Celkově práce působí dojmem, že byla psána v časové tísní, přestože autor své studium prodlužoval...

Celková navržená známka:

D

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

- 1) Fungovala agrární strana v éře druhé republiky a v éře protektorátu Čechy a Morava?
- 2) Jak to dopadlo s připravovanou maďarskou vojenskou pomocí Finsku? Referovala o ní protektorátní média?

² Němeček, Jan: Československý zahraniční odboj a sovětsko-finská válka 1939–1940. *Moderní dějiny* 3, 1995, s. 139-158.

³ Lainová, Radka – Finsko ve válce 1939–1944 (1. část). Lainová, Radka. In: *Historický obzor : časopis pro výuku dějepisu a popularizaci historie* Praha : Aleš Skřivan 7, č. 1-2, (1996,) s. 18-24.

3) Jaká byla role Miky Waltariho ve zkoumaném konfliktu?

Další poznámky, etc.: Práce je na pomezí mezi stupněm C-D. Nicméně s ohledem pravopis a formální úpravu ji hodnotím stupněm D.

Práce prošla kontrolou plagiátorství. Není plagiát.

Datum: 21. 8. 2024

Podpis oponenta práce: PhDr. Pavel Kreisinger, Ph.D.